

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในวงการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ ขณะที่มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป (English for General Purposes หรือ EGP) อย่างกว้างขวางนั้น ได้มีผู้สนใจเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes หรือ ESP) เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เพราะการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะนั้น ผู้เรียนจะรู้จักประสงค์ของการเรียนและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ตรงเป้าหมาย ประเทศที่กำลังพัฒนาต่างให้ความสนใจภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะการสอนภาษาอังกฤษทั่วไปไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (David Blackie 1976 : 23) แม้ผู้เรียนจะใช้เวลาเรียนหลายปีในโรงเรียน ก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ตามความต้องการและไม่สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะจึงเกิดขึ้นมาจากความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะที่ภาษาอังกฤษเป็นประตูเปิดไปสู่แหล่งความคิดทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พรพิมล เสนะวงศ์, 2525:63) และเพื่อใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ

การเคลื่อนไหวเพื่อจะเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนภาษาอังกฤษเริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1959 แต่เดิมนั้น การสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยังคงเน้นการศึกษาวรรณคดีอยู่ แมทธิว แมคมิลแลน (Matthew Macmillan, 1976 : 43) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า บี.ซี. บรูคส์ (B.C. Brooks) แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน เป็นผู้เสนอให้มีการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์เสียใหม่ โดยให้เหตุผลว่าวรรณคดีและวิทยาศาสตร์ไม่เกี่ยวข้องกันในลักษณะทางภาษา และผู้เรียนไม่เห็นประโยชน์ในการเรียนภาษา จึงทำให้การสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษา

ในสาขานี้ไม่ได้มีผล ด้วยเหตุที่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะเริ่มใช้สอนกับกลุ่มผู้เรียนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ก่อน ก็จึงเรียกว่า ภาษาอังกฤษเทคนิค (Technical English) หรือ ภาษาอังกฤษวิทยาศาสตร์ (Scientific English) หรือ ภาษาอังกฤษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology - EST) ต่อมาปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens 1971 : 228-229) ใช้คำว่า ภาษาอังกฤษวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคนิค (Technical, Technological and Scientific English - TTSE) แต่ถึงแม้จะมีชื่อเรียกอย่างใดก็ตาม ก็หมายถึง ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP) ทั้งนี้

จากการที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษมีจุดประสงค์ในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันไป การสอนจึงต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนได้ตามความต้องการเฉพาะของตน ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens 1980 : 105-106) ไข้ชี้ให้เห็นถึงการที่ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะมีผู้สนใจมากขึ้นว่า มีสาเหตุมาจาก

1. ผู้ใช้ภาษาอังกฤษในประเทศต่าง ๆ เห็นว่า ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อกับเจ้าของภาษา
2. แรงผลักดันทางค่านิยมในประเทศเกิดใหม่ที่ใช้ภาษาหลายภาษา ที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรีบด่วน
3. รูปแบบภาษาอังกฤษเฉพาะถิ่นได้เกิดขึ้นในหลายประเทศ ซึ่งความสามารถในการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับความต้องการในการสื่อสารของแต่ละท้องถิ่น และไม่เป็นไปตามแบบแผนของเจ้าของภาษา ไม่ว่าจะเป็นชาวอังกฤษ ชาวอเมริกัน ชาวออสเตรเลีย หรือชาติอื่น
4. การจำกัดหรือควบคุมการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศที่เพิ่งได้รับเอกราชใหม่ เพื่อไม่ให้ภาษาอังกฤษมาเป็นเครื่องทำลายวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษแทนภาษาพื้นเมือง
5. การยอมรับภาษาอังกฤษเพื่อใช้สำหรับจุดประสงค์เฉพาะในบางประเทศซึ่งจำกัดอยู่ในด้านวิทยาศาสตร์ เทคนิค เศรษฐศาสตร์ และใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรมกิจกรรมระหว่างประเทศ เช่น เป็นสื่อในการให้ข่าวสารและการบันเทิง รวมทั้งภาพยนตร์

วิทยุ โทรทัศน์ ความช่วยเหลือระหว่างประเทศและการบริหาร คนตรี การตลาดและการโฆษณา

ทฤษฎีที่มีความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้งานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเจาะจงมากขึ้นดังกล่าวแล้ว ผู้รับผิดชอบทางการศึกษาจึงเห็นว่า ควรให้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษมีความเฉพาะเจาะจงในจุดมุ่งหมายและเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงควรสนองความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับแนวโน้มในการศึกษา ซึ่งเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอนจากระบบที่ถือเอาครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher - centered Instruction) มาเป็นระบบที่ถือเอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - centered Instruction) และมีหลักการว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (Peter Stevens 1977 : 71) การสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะจึงไม่ใช่การสอนแบบใหม่ เพียงแต่เน้นความสำคัญเสียใหม่ คือ เปลี่ยนจากการเน้นที่ครูมาเป็นเน้นที่ผู้เรียน เพื่อสนองความต้องการหรือจุดมุ่งหมายของผู้เรียนและความสนใจของผู้เรียน

(Christopher Brumfit 1977 : 71)

โรนัล แมกกี และ อลัน เม้าท์ฟอร์ด

(Ronald Mackay and Alan Mountford 1978 : 2-3) กล่าวถึงการสอนของภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะว่า เป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เป้าหมายปลายทางในตัวเอง แต่เป็นการสอนเพื่อเป็นวิถีทางนำไปสู่ผล คือ เป้าหมายที่กำหนดไว้แล้วอย่างเด่นชัด นอกจากนี้ ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Stevens 1980 : 109) ยังกล่าวถึงการเรียนการสอนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะนี้ว่า จะต้องจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของผู้เรียน เนื้อหาที่เรียนมีลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกัน และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ เกรก ลาร์กิน (Greg Larkin 1984 : 266) มีความเห็นว่า มีนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่แล้วจำนวนน้อยมากที่เรียนภาษาอังกฤษ เพราะต้องการรู้ภาษาอังกฤษพวกเขาเรียนเพราะต้องการเป็นนักบัญชี ผู้จัดการโรงแรม หรือนักวิทยาศาสตร์ที่ศึกษา เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารและเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เกรก ลาร์กิน ยังมีความเห็นว่า นักศึกษาสามารถที่จะเรียนภาษาอังกฤษ โดยผ่านเนื้อหาวิชาที่เรียน นั่นคือ เรียนภาษาอังกฤษไปพร้อม ๆ กับวิชาที่เรียน โดยไม่จำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษจนใช้การได้ก่อน จึงค่อยเริ่มเรียนวิชาอื่น

ในโลกยุคปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 คำนึงไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะทางด้านช่างอุตสาหกรรมซึ่งเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
 และเทคโนโลยีมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นด้านช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างอิเล็กทรอนิกส์
 ช่างไฟฟ้า ช่างเชื่อม ช่างก่อสร้าง ฯลฯ การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีดังกล่าว ทำให้
 เกิดความจำเป็นในการใช้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเทคนิคในการศึกษาและประกอบอาชีพ
 ในด้านนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพทางด้านช่างอุตสาหกรรม
 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในสาขานี้จำเป็นต้องอ่านหนังสือคู่มือและคำแนะนำในการใช้
 เครื่องมือ เครื่องใช้ เป็นภาษาอังกฤษ ต้องศึกษาคือหรือทำงานร่วมกับคนที่พูดภาษาอังกฤษ
 หรืออาจไปศึกษาทำงานหรือฝึกอบรมในต่างประเทศ

สำหรับประเทศไทยนั้น ได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์
 เฉพาะทั้งในระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา ในระดับอาชีวศึกษานั้น กรม
 อาชีวศึกษาได้จัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505
 โดยจัดสอนภาษาอังกฤษเทคนิค (Mayuree Durongphan : 39) ขึ้น ในปัจจุบัน กรม
 อาชีวศึกษาได้จัดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะในสถานศึกษาในสังกัดในทุก
 สาขาวิชาและในทุกระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตร
 วิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี
 ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สำหรับกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 ได้เห็นความจำเป็นในการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงได้บรรจุวิชาชีพไว้ใน
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 6 สาขาวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม
 เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และศิลปกรรม และได้จัดวิชา
 ภาษาอังกฤษเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ทั้ง 5 สาขาวิชา
 ยกเว้นสาขาศิลปกรรม โดยใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษซึ่งอยู่ในหมวดวิชาสัมพันธ์ของ
 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ของวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ดังนั้น
 ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะที่เปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่ง
 ได้แก่ภาษาอังกฤษช่างอุตสาหกรรม (ภาษาอังกฤษเทคนิค) ภาษาอังกฤษคหกรรม ภาษา
 อังกฤษเกษตรกรรม ภาษาอังกฤษพาณิชยกรรม และภาษาอังกฤษศิลปหัตถกรรม จึงมีขอบเขต
 และเนื้อหาเหมือนกับที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

วิชาภาษาอังกฤษเทคนิคเป็นวิชาที่สำคัญวิชาหนึ่งถึงเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว และยังเป็นภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะประเภทแรกที่เปิดสอนในประเทศไทย อีกทั้งยังมีความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาและประกอบอาชีพในปัจจุบัน เพราะประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจ และรัฐบาลได้พยายามชักชวนนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวาง จากการสำรวจทั่วประเทศ มีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกเรียนช่างอุตสาหกรรมมากกว่า 4,000 คน (ฝ่ายสถิติ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีผู้เลือกเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรมถึง 27,206 คน (ฝ่ายสถิติและระบบข้อมูล กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)

เนื่องจากนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับเดียวกัน และใช้หลักสูตรเดียวกันในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม จะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคเท่ากันหรือแตกต่างกัน เนื่องจากยังไม่มีผู้ทำวิจัยด้านนี้มาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะในด้านภาษาอังกฤษเทคนิคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สมมุติฐานการวิจัย

เวอร์เนอร์ ฮิลเลน (Werner Hillen 1981 : 65) กล่าวว่าถึง ความรู้ด้านข้อเท็จจริง (Factual Knowledge) เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ว่าสัมพันธ์อย่างมากกับ

การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ แต่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มักไม่มีความรู้ด้านข้อเท็จจริงในวิชาชีพ ส่วนนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้เรียนรู้ ภาษาอังกฤษไปพร้อม ๆ กับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ และความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพนี้เองที่ ช่วยให้เข้าใจศัพท์เทคนิคต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียน โปรแกรมช่างอุตสาหกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แยกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โปแกรมช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เรียนอยู่ในภาคคัน ปีการศึกษา 2528
2. งานวิจัยนี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ และระดับสติปัญญา ของตัวอย่างประชากร

คำจำกัดความในการวิจัย

ภาษาอังกฤษเทคนิค หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษในหมวดวิชาสัมพันธ์ซึ่งจัดไว้สำหรับนักเรียนโปแกรมช่างอุตสาหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประกอบด้วยรายวิชา สอ 111 สอ 121 สอ 211 และ สอ 221 ซึ่งเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 2 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 และรายวิชา สอ 411 และ สอ 412 ซึ่งเป็นวิชาเลือกสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

นักเรียนโปแกรมช่างอุตสาหกรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เรียนแผนการเรียนวิชาช่างอุตสาหกรรม และได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค 1-4 (สอ 111 สอ 121 สอ 211 และ สอ 221) มาแล้ว

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ ในการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษเทคนิค ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเทคนิค
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเทคนิค หรือภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะสาขาอื่นต่อไป